

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2014 m. kovo 3 d.

dėl maisto produktuose esančių bromintų antipirenų

(Tekstas svarbus EEE)

(2014/118/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

- (1) brominti antipirenai yra organiniai bromo junginiai, kuriais veikiama produktai, kad kilus gaisrui būtų sustabdytas arba sulėtintas degių medžiagų užsidegimas. Jie įprastai naudojami įvairiose vartojimo prekėse, pvz., elektronikoje, automobiliuose, balduose ir statybinėse medžiagose, kad sumažėtų šių prekių degumas. Brominti antipirenai gali išsiskirti arba išgaruoti iš produktų, kuriuose jie yra naudojami. Kadangi panaudotos vartojimo prekės vėliau yra išmetamos, ilgainiui šios medžiagos užteršė aplinką ir maisto grandinę;
- (2) tačiau daugelis bromintų antipirenų yra patvarios, bioakumuliacinės ir tiek žmonėms, tiek aplinkai toksiškos medžiagos. Manoma, kad jie turi poveikio nervų sistemai ir elgsenai, trikdo endokrininės sistemos veiklą ir jų buvo aptikta aplinkos biotoje;
- (3) todėl Komisija paprašė Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) parengti mokslinę nuomonę dėl maisto produktuose esančių bromintų antipirenų keliamos rizikos visuomenės sveikatai;
- (4) 2010 m. rugsėjo–2012 m. rugsėjo mėn. EFSA mokslininkų grupė maisto teršalų klausimais patvirtino šešias mokslines nuomones⁽¹⁾ dėl skirtingoms klasėms priskiriamų bromintų antipirenų;

⁽¹⁾ EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM); Scientific Opinion on Polybrominated Biphenyls (PBBs) in Food. EFSA Journal 2010; 8(10):1789. [151 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1789. Scientific Opinion on Polybrominated Diphenyl Ethers (PBDEs) in Food. EFSA Journal 2011; 9(5):2156. [274 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2156. Scientific Opinion on Hexabromocyclododecanes (HBCDDs) in Food. EFSA Journal 2011; 9(7):2296. [118 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2296. Scientific Opinion on Tetrabromobisphenol A (TBBPA) and its derivatives in food. EFSA Journal 2011; 9(12):2477. [61 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2477. Scientific Opinion on Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food: Brominated Phenols and their Derivatives. EFSA Journal 2012; 10(4):2634. [42 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2634. Scientific Opinion on Emerging and Novel Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food. EFSA Journal 2012; 10(10):2908. [125 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2908.

- (5) daugeliu atvejų EFSA rekomendavo, kad turėtų būti toliau renkami duomenys apie maisto produktuose ir žmonių organizmuose esančių koncentraciją;
- (6) gyvūniniame maiste esančių bromintų antipirenų koncentracija galėtų būti siejama su pašaruose esančiomis šiomis medžiagomis, todėl, remiantis 2014 m. maisto produktų stebėsenos pirmaisiais rezultatais, 2015 m. galėtų būti parengta kita rekomendacija dėl pašarų stebėsenos,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1. 2014 ir 2015 m. valstybės narės turėtų atlikti stebėseną dėl maiste esančių bromintų antipirenų. Stebėseną turėtų aprėpti įvairius atskirus maisto produktus, atspindinčius vartojimo įpročius, kad būtų galima tiksliai įvertinti poveikį, ir skirtingi maisto produktai turėtų būti vertinami pagal skirtingoms klasėms priskiriamus bromintus antipirenus.
2. Valstybės narės turėtų laikytis ėminių ėmimo procedūrų, nustatytų Komisijos reglamento (ES) Nr. 252/2012⁽²⁾ II priede, siekiant užtikrinti, kad iš partijų imami ėminiai būtų reprezentatyvūs.
3. Valstybės narės turėtų atlikti skirtingoms klasėms priskiriamų bromintų antipirenų analizę siekiant nustatyti, ar atitinkamuose maisto produktuose yra šių medžiagų:
 - a) polibromintų difenileterių (PBDE) klasės atveju: 2,2',4'-tribromdifenileteris (BDE-28, CAS Nr. 41318-75-6); 2,2',4,4'-tetrabromdifenileteris (BDE-47, CAS Nr. 5436-43-1); 2,2',4,5'-tetrabromdifenileteris (BDE-49, CAS Nr. 243982-82-3); 2,2',4,4',5-pentabromdifenileteris (BDE-99, CAS Nr. 60348-60-9); 2,2',4,4',6-pentabromdifenileteris (BDE-100, CAS Nr. 189084-64-8); 2,2',3,4,4',5'-heksabromdifenileteris (BDE-138, CAS Nr. 67888-98-6); 2,2',4,4',5,5'-heksabromdifenileteris (BDE-153, CAS Nr. 68631-49-2); 2,2',4,4',5,6'-heksabromdifenileteris (BDE-154, CAS Nr. 207122-15-4); 2,2',3,4,4',5',6'-heptabromdifenileteris (BDE-183, CAS Nr. 207122-16-5) ir 2,2',3,3',4,4',5,5',6,6'-dekabromdifenileteris (BDE-209, CAS Nr. 1163-19-5) kiaušiniuose ir

⁽²⁾ 2012 m. kovo 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 252/2012, kuriuo nustatomi ėminių ėmimo ir analizės metodai, taikomi vykdant oficialią dioksinų, dioksinų tipo PCB ir ne dioksinų tipo PCB koncentracijos tam tikruose maisto produktuose kontrolę, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1883/2006 (OL L 84, 2012 3 23, p. 1).

kiaušinių produktuose, piene ir pieno produktuose, mėsosje ir mėsos produktuose, gyvūniniuose ir augaliniuose riebaluose ir aliejuje, žuvyje ir kitose jūros gėrybėse, konkrečios mitybos paskirties produktuose ir kūdikiams ir mažiems vaikams skirtuose maisto produktuose, kai naudojami analizės metodai laikantis ne didesnės kaip 0,01 ng/g drėgnos masės kiekybinio nustatymo ribos;

- b) heksabromciklododekanų (HBCDD) klasės atveju: (+/-)- α -HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabrom-(1R,2R,5S,6R,9R,10S)-rel-ciklododekanas, CAS Nr. 134237-50-6); (+/-)- β -HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabrom-(1R,2S,5R,6R,9R,10S)-rel-ciklododekanas, CAS Nr. 134237-51-7) ir (+/-)- γ -HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabrom-(1R,2R,5R,6S,9S, 10R)-rel-ciklododekanas, CAS Nr. 134237-52-8) žuvyje ir kitose jūros gėrybėse, mėsosje ir mėsos produktuose, piene ir pieno produktuose, kiaušiniuose ir kiaušinių produktuose ir pradinio maitinimo bei tolesnio maitinimo kūdikių mišiniuose. Naudojant analizės metodus skirtus HBCDD nustatyti, nustatomi stereoizomerai, naudojant šiuos metodus turėtų būti laikomasi ne didesnės kaip 0,01 ng/g drėgnos masės kiekybinio nustatymo ribos;
- c) tetrabrombisfenolio A ir jo darinių klasės atveju: tetrabrombisfenolis A (TBBPA, CAS Nr. 79-94-7) ir galimai TBBPA bismetileteris (TBBPA-bME, CAS Nr. 70156-79-5); TBBPA bis(2-hidroksietil)eteris (TBBPA-boHEE, CAS Nr. 4162-45-2); TBBPA bisalileteris (TBBPA-bAE, CAS Nr. 25327-89-3); tetrabrombisfenol A bis(glicidileteris) (TBBPA-bGE, CAS Nr. 3072-84-2) ir TBBPA bis(2,3-dibrompropil)eteris (TBBPA-bDiBPrE, CAS Nr. 21850-44-2) žuvyje ir kitose jūros gėrybėse, mėsosje ir mėsos produktuose, piene ir pieno produktuose, kiaušiniuose ir kiaušinių produktuose. Naudojant analizės metodus tetrabrombisfenoliui A ir jo dariniams nustatyti turėtų būti laikomasi ne didesnės kaip 0,1 ng/g drėgnos masės kiekybinio nustatymo ribos;
- d) bromintų fenolių ir jų darinių klasės atveju: 2,4,6-tribromfenolis (2,4,6-TBP, CAS Nr. 118-79-6); 2,4-dibromfenolis (2,4 DBP, CAS Nr. 615-58-7); 4-bromfenolis

(4-BP, CAS Nr. 106-41-2); 2,6-dibromfenolis (2,6-DBP, CAS Nr. 608-33-3); tetrabromintas bisfenolis S (TBBPS, CAS Nr. 39635-79-5); tetrabrombisfenol S bismetileteris (TBBPS-BME, CAS Nr. 70156-79-5) žuvyje ir kitose jūros gėrybėse. Naudojant analizės metodus bromintiems fenoliams ir jų dariniams nustatyti turėtų būti laikomasi ne didesnės kaip 0,1 ng/g drėgnos masės kiekybinio nustatymo ribos;

- e) neseniai pasirodžiusių ir naujų bromintų antipirenų atveju: tris(2,3-dibrompropil) fosfatas (TDBPP, CAS Nr. 126-72-7); N,N'-etilenbis(tetrabromftalimidas) (EBTEBPI, CAS Nr. 32588-76-4); heksabromciklododekanas (HBCYD, CAS Nr. 25495-98-1); bis(2-etilheksil) tetrabromftalatas (BEH-TEBP, CAS Nr. 26040-51-7); 2-etilheksil 2,3,4,5-tetrabrombenzoatas (EH-TBB, CAS Nr. 183658-27-7) ir dibromneopentilglikolis (DBNPG, CAS Nr. 3296-90-0) žuvyje ir kitose jūros gėrybėse, mėsosje ir mėsos produktuose (įskaitant valgomus subproduktus), gyvūniniuose ir augaliniuose riebaluose ir aliejuje, piene ir pieno produktuose, kiaušiniuose ir kiaušinių produktuose, kūdikiams ir mažiems vaikams skirtuose maisto produktuose. Naudojant analizės metodus neseniai pasirodžiusiems ir naujiems bromintiems antipirenams nustatyti turėtų būti laikomasi ne didesnės kaip 1 ng/g drėgnos masės kiekybinio nustatymo ribos;
4. Valstybės narės turėtų atlikti neseniai pasirodžiusių ir naujų bromintų antipirenų analizę vadovaudamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 882/2004 ⁽¹⁾ III priedu ir taikydamos analizės metodą, kuris, kaip buvo įrodyta, leidžia gauti patikimus rezultatus.
5. Valstybės narės turėtų reguliariai teikti EFSA stebėsenos duomenis, išreikštus pagal bendrą masę arba pagal riebalų kiekį, kartu su informacija EFSA nustatyto formato elektronine forma, kad duomenis būtų galima įvesti į vieną duomenų bazę. Kad būtų galima stebėti poveikio tendencijas, jos taip pat turėtų pateikti turimus ankstesnių metų duomenis, naudojant analizės metodą, kuris, kaip buvo įrodyta, leidžia gauti patikimus rezultatus.

Priimta Briuselyje 2014 m. kovo 3 d.

Komisijos vardu

Tonio BORG

Komisijos narys

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).